

**NEVŞEHİR KAPADOKYA BALON UÇUŞ SAHASI
SLOT UYGULAMA TALİMATI
(REVİZYON 02)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimat, Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahasında faaliyet gösteren sıcak hava balonlarının tabi olacağı slot uygulamaları konusundaki usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat; Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahasında faaliyet gösteren ticari balon işletmelerini, uçuş eğitim organizasyonlarını ve slot hizmeti veren ilgili kişi, kurum ve kuruluşları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu talimat, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 10/06/2013 tarihli ve 7773 sayılı Kapadokya Meslek Yüksekokulunun Slot uygulanmasına dair yetkilendirilmesine dair Bakanlık Makam Oluruna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu talimatta geçen;

- a) Asıl slot: Her bir işletmeye sabah periyodu için tahsis edilmiş slot sayısını,
- b) Atıl Slot: Slot kullanım sapmasının aşağı yuvarlanmasıyla elde edilen, işletme tarafından kullanılmayan slot sayısını,
- c) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- ç) Balon İşletmesi: Balon ile her türlü ticari hava taşımacılığı yapan işletmeleri;
- d) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü;
- e) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü;
- f) İşletme kapasitesi: Uçulabilir gün ile her bir işletmeye tahsis edilmiş slot miktarının çarpılması ile oluşan değeri,
- g) İşletme kapasite kullanım oranı: İşletmenin bir yılda gerçekleştirdiği uçuş sayısının işletme kapasitesine bölünmesi ile elde edilen oranı,
- ğ) Kalkış uygunluğu: Slot hizmet merkezi tarafından verilen uygunluğu,
- h) Kırmızı Bayrak: Meteorolojik şartların belirlenen sektör ve zaman aralığı içerisinde uçuşa elverişli olmadığını ve uçuş operasyonu yapılamayacağını,
- ı) Meteorolojik Değerlendirme: İlgili gün ve zaman aralığında yapılacak uçuşa dair meteorolojik veriler aracılığıyla yeşil, sarı veya kırmızı bayrakların ilan edilmesi,
- i) Sarı Bayrak: Meteorolojik şartların belirlenen sektör ve zaman aralığı içerisinde uçuşa elverişli olmadığını ancak belirlenen zaman aralığı sonunda meteorolojik şartların değişme ihtimali bulunması dolayısıyla, bayrağın yeşil veya kırmızı olarak güncellenmesine kadar beklemede kalınacağını,
- j) Sektör: Mikro-klimatik özellikleri sebebiyle, balon uçuş sahasındaki diğer bölgelerden farklılık gösteren alanların her birini,

- k) Sektörel kapasite: Sektöre tahsis edilmiş toplam slot sayısı ile uçulabilir gün sayısının çarpılması ile oluşan sayıyı,
- l) Sektörel kapasite kullanım oranı: Sektörel uçuş toplamının sektörel kapasiteye bölünmesiyle elde edilen oranı,
- m) SHT-Olay: Sivil Havacılık Emniyet Olaylarının Raporlanmasına Dair Talimat'ı
- n) SHY-13: Sivil Hava - Araç Kazaları Soruşturma Yönetmeliği'ni
- o) SHY-65-02: Uçuş Emniyetini Etkileyen Hadiselerin Bildirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmeliği
- ö) Slot: Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası'nın belirli bir gün ve saatte bu Talimata uygun olarak sıcak hava balonları tarafından kullanım hakkını,
- p) Slot Hizmet Merkezi (SHM): Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası için kalkış uygunluğu taleplerini değerlendiren merkezi;
- r) Slot kullanım sapması: Asıl slot sayısı ile ortalamadan sapma değerinin çarpılması sonucu elde edilen sayı ile işletmeye tahsis edilmiş olan slot sayısı arasındaki farkı,
- s) Sabah Uçuşu (İlk Periyod): Gün doğumundan 30 dakika öncesiyle yerel 11.00 saatleri arasını,
- ş) Ortalamadan sapma: İşletme kapasite kullanım oranının sektörel kapasite kullanım oranına bölünmesi ile elde edilen değeri,
- t) Öğleden Sonra Uçuşu (İkinci Periyod): Yerel saat 14.00 ile günbatımı arasındaki süreyi,
- u) Uçulabilir gün: Meteorolojik verilerinin değerlendirilmesi sonucunda bir yılda uçuş yapılabilen gün sayısını,
- ü) Yeşil Bayrak: Meteorolojik değerlendirme kapsamında belirlenen sektör ve zaman aralığı içerisinde balon işletmesi ve sorumlu pilot kararı ile uçuş operasyonu gerçekleştirilebileceğini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Slot haklarının değerlendirilmesi

MADDE 5 - (1) Genel Müdürlük her yılın Ocak ayı içerisinde, slot hizmet merkezi yetkilileri, sektör temsilcileri ve ihtiyaç duyulması halinde ilgili diğer kuruluşları da davet ederek, sektörel gözden geçirme toplantısı düzenler.

(2) Bu toplantıda son bir yılın değerlendirmesi yapılarak slot dağılımının yeniden belirlenebilmesine yönelik sektör paydaşları tarafından Genel Müdürlüğe görüş ve öneriler iletilir. İlgili sektör paydaşlarının görüş ve önerileri alınarak Genel Müdürlük tarafından slot dağılımlarına yönelik değerlendirme yapılır.

Slot hizmet esasları

MADDE 6 - (1) Slot hizmetleri, Genel Müdürlüğün Bakanlık oluru ile yetkilendirdiği kurum / kuruluş tarafından yürütülecektir.

(2) SHM çalışanları, görevlerini bağımsız ve tarafsız bir şekilde yürütürler.

(3) SHM her tür bilgi ve belgeyi usulüne uygun bir şekilde kaydeder ve en az iki yıl süreyle muhafaza eder. Bu süre sonunda bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe devredilir.

(4) SHM, balon operasyonlarının Genel Müdürlükçe balon işletmelerine verilen slot

hakları çerçevesinde yapılması ile ilgili işlemlerin takibinden sorumludur. Uçuş operasyonunun emniyet ile gerçekleştirilmesinden operasyonu yapacak işletme sorumludur.

Slot Hizmetlerinin Yürütülmesi

MADDE 7 – (1) Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahasında kalkış uygunluğu değerlendirmesi aşağıdaki şekilde yapılır:

- a) İşletmeler planlanan uçuştan bir gün önce SHM tarafından belirlenen süre içerisinde uçuş planlamalarını SHM'ye gönderir.
- b) SHM işletmeler tarafından gönderilen uçuş planlamalarını işletme bazında tahsis edilen slot sayıları ile eşleştirerek değerlendirir. Slot aşımı söz konusu ise kalkış uygunluğu verilmez.
- c) Kalkış planlanan sektörler için meteorolojik değerlendirmeyi yansıtan bayrak kontrolü SHM tarafından yapılır. Kırmızı veya sarı bayrak ilan edilmesi durumunda balon işletmelerine kalkış uygunluğu verilmez. Yeşil bayrak ilan edilmesi halinde uçuşun, işletme ve sorumlu pilot kararı ile gerçekleştirebileceği işletmelere duyurulur.
- ç) Genel Müdürlükçe tahsis edilen slotu kullanmak isteyen işletmenin yetkili personeli kalkış öncesinde haberleşme usul ve esasları çerçevesinde kalkış uygunluğu talep eder.
- d) Kalkış uygunluğu talep eden işletmeler, verilen kalkış uygunluğu saatlerine uymak zorundadır. Kalkış uygunluğu saatinden on beş dakika öncesine veya on beş dakika sonrasına kadar uçuşlar başlatılır. Bu süreler içerisinde kalkış yapmayan / yapamayan balonlar için yeniden kalkış uygunluğu talep edilmesi gerekmektedir.
- e) İniş yapan her bir balon için işletme yetkilisi balon tescilini ve iniş saatini SHM'ye bildirir. SHM balon iniş saatini kaydeder. İniş/kalkış ve uçuş esnasında SHY-65.02, SHT-Olay ve SHY-13 kapsamında herhangi bir olay veya kaza gerçekleşmesi durumunda SHM ivedilikle haberdar edilir.
- f) SHM tarafından bildirilen uçuş uygunluğu yalnızca balon işletmesinin slot hakkına sahip olduğunu ve belirtilen slotun uçuş planlaması ile eşleştiği anlamına gelmektedir. Uçuş operasyonunun emniyet ile gerçekleştirilmesinden veya gerektiğinde vazgeçmekten operasyonu yapacak işletme ve pilot sorumludur.

Meteorolojik Değerlendirme

MADDE 8 - (1) Kapadokya bölgesi balon uçuş sahası, meteorolojik açıdan 3 (üç) sektöre ayrılmıştır. Genel Müdürlük yetkilisi ya da Genel Müdürlük tarafından görevlendirilmiş kişiler, bölge içinde farklı meteorolojik şartların gözleendiği günlerde, meteorolojik değerlendirmeyi her bir sektör için farklı olarak ilan edilebilir.

A Sektörü: Balon uçuş sahasının kuzey sınırı ile 38° 40' 25''K paraleli arasındaki bölgeyi ifade eder.

B Sektörü: 38° 40' 25''K ile 38° 35' 44''K paralelleri arasındaki bölgeyi ifade eder.

C Sektörü: 38° 35' 44''K paraleli ile balon uçuş sahasının güney sınırı arasındaki bölgeyi ifade eder.

Görsel olarak kuzeydeki 38° 40' 25''K paraleli 'Çavuşin İlköğretim Okulu', 'Zelve Açık Hava Müzesi önündeki kavşak' ve 'Devrent Seyir Alanı'ndan; güneydeki 38° 35' 44''K paraleli ise 'Nevşehir Kapalı Cezaevi' ile Ortahisar – İbrahimpasha stabilize yol kavşağından geçmektedir.

Bilgi ve Belgeler

MADDE 9 – (1) Balon işletmelerinden istenen tüm bilgi ve belgelerin belirlenen formatta ve süre içerisinde SHM'ye iletilmesi zorunludur. Bilgi ve belgelerin doğru ve zamanında verilmemesi durumunda balon işletmeleri takip eden güne ait slot haklarından yararlanamayacaklardır.

Slot hakkının belirlenmesi

MADDE 10 – (1) Kapadokya bölgesindeki slot dağılımının düzenlenmesinde, uçulabilir gün sayısı ile işletme kullanım kapasiteleri dikkate alınır.

(2) İşletmelerin ortalamadan sapma değeri ile kendilerine tahsis edilmiş olan asıl slot sayılarının çarpılması sonucunda tespit edilen sayının asıl slot sayısından çıkartılmasıyla işletmelerin slot kullanım sapmaları tespit edilir.

(3) İşletmenin slot kullanım sapmasının negatif yönlü olması işletme kapasite kullanımının Sektörel Kapasite Kullanım Oranının altında olduğunu, pozitif yönlü olması işletme kapasite kullanımının Sektörel Kapasite Kullanım Oranının üstünde olduğunu gösterir.

(4) Slot kullanım analizi sonucunda atıl slotu bulunduğu tespit edilen işletmelerin asıl slot değerleri 1 (bir) azaltılır.

(5) Asıl slot sayısı 2 (iki) olan işletmelerin asıl slot değeri azaltılmaz.

(6) Atıl slotu bulunan işletmelerden alınan slotlar, ortalamadan sapma değeri ortalama değerin üzerinde olan işletmelere ortalamadan sapma değeri en yüksek olan işletmeden başlanılarak her bir işletmeye 1(bir)'er slot eklenmek suretiyle dağıtılır.

(7) Alınan slotların slot ihtiyacı bulunan işletmelere dağıtılmasının ardından dağıtılmayan slot kalması durumunda slot dağıtım işlemi aynı yöntemle tekrar edilir.

(8) Bir yıl içerisinde tahsis edilen slot sayısında değişiklik yapılan işletmelerin slot kullanım analizlerinde dikkate alınacak kapasite kullanımı her bir dönem için ayrı hesaplanır.

(9) İşletmenin sabah slotunda herhangi bir değişiklik olmaması durumunda ikincil uçuş ve öğleden sonraki slotunda da değişiklik yapılmaz.

(10) İşletmenin ikincil uçuş ve öğleden sonra periyoduna ilişkin slot sayısı asıl slotun yarısı alınarak hesaplanır.

(11) Kusurat asıl slottaki değişiklik yönünde tama yuvarlanır. Toplam öğleden sonra periyodu slot sayısının 50'nin altında kalması halinde kalan slot yeni slotu aşağıya yuvarlanmış işletmelere ortalamadan sapma değeri en yüksek olandan başlanarak tekrar dağıtılır. İkincil uçuş ve öğleden sonra slot sayısı 1'den aşağıya düşmez.

(12) Bu Talimat kapsamında yıllık olarak hesaplanan slot dağılımları Genel Müdürlük tarafından belirlenen usulde balon işletmelerine bildirilir.

Slot Hakkının Kullanılması

MADDE 11 - (1) Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası'nda, sabah uçuşunda aynı anda en fazla 100 balon, öğleden sonra uçuşunda aynı anda en fazla 50 balon ticari uçuş yapılabilir.

(2) SHT-Balon talimatına göre ticari işletmeler için gerekli balon kapsamında kabul edilmeyen ve eğitim ile antrenman uçuşlarında kullanılan 120,000 cuft'den küçük balonlar slot sınırlaması içerisinde değerlendirilmez.

(3) Eğitim ve antrenman uçuşları hariç olmak üzere her bir işletmenin aynı anda ticari uçuş yapmakta olan balon sayısı işletmeye sabah ve öğleden sonra uçuşları için tahsis edilmiş slot sayılarını geçemez.

(4) Slot hakkı gün bazında geçerli olup, kullanılmayan slotlar başka bir güne devredilemez.

(5) Herhangi bir sebeple günlük slot hakkını kullanamayacak olan işletmeler en geç bir gün önceden başvurmak ve karşılıklı anlaşmak kaydı ile slotlarının diğer firma tarafından kullanılmasını talep edebilirler. Ek1'de bulunan Slot Tahsis Beyanı imzalanarak SHM'ye iletilmelidir.

(6) İşletmenin iflası, işletme yetkisinin iptali veya askıya alınması, kendisine tahsis edilen slotun idari ceza kapsamında azaltılması veya tahsis edilen slotlarını kullanmayacağını yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirmesi durumunda kullanılmayacak olan slot hakları Genel Müdürlük tarafından diğer işletmelere dağıtılır. Genel Müdürlük bu dağıtımda son iki ay içerisinde slot hakkını yüksek oranda kullanan ve slot hakkı düşük olan işletmelere öncelik verecektir.

(7) Eğitim ve antrenman uçuşları kalkışların yoğun olarak gerçekleştirildiği 38°39'13"K, 34°50'20"D merkezli, 4 km çaplı dairenin dışından başlamak zorundadır. Havadaki balon sayısının sabah periyodunda 50'nin öğleden sonra periyodunda ise 25'in altına düşmesi durumunda balon uçuş sahasının tamamında eğitim ve antrenman uçuşları yapılabilir. Eğitim için yapılacak uçuşlarda pilot adı ve öğrenci isimleri, kalkış iniş saatleri SHM'ye bildirilir.

(8) Genel Müdürlük gerekli gördüğü hallerde (kamu hizmeti zorunluluğu, özel izinli uçuşlar, olağan üstü durumlar vb) Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası'nda uygulanan slot sayısı ve tahsisinde değişiklik yapılabilir.

İkincil uçuş

MADDE 12- (1) İşletmeler sabah periyodu için belirlenen slot haklarının tamamını kullandıktan sonra, her bir balonunun kalkışından en az yarım saat sonra, işletme bünyesindeki farklı balon ve pilotlarla aşağıdaki şartları taşımak kaydı ile ikincil uçuş gerçekleştirebilir:

(2) Asıl slot ile ikincil uçuşlara ait uçuş planlamalarının toplamı 100 (yüz) balonu geçmiyorsa bu Maddenin İnci fıkrasındaki bekleme süresine gerek kalmaksızın ikincil uçuşlara SHM tarafından kalkış uygunluğu verilebilir.

(3) İkincil uçuşlarda işletmeler en fazla öğleden sonraki slot hakları kadar balonla uçuş yapabilir.

(4) Herhangi bir sebeple günlük ikincil uçuş hakkını kullanamayacak olan işletmeler en geç bir gün önceden başvurmak ve karşılıklı anlaşmak kaydı ile uçuş haklarının diğer firma tarafından kullanılmasını talep edebilirler. Ek1’de bulunan Slot Tahsis Beyanı imzalanarak SHM’ye iletilmelidir.

(5) İkincil uçuş yapacak balonlar, uçuşların yoğun olarak yapıldığı, 38°39’13”K, 34°50’20”D merkezli, 4 km çaplı dairenin dışından kalkmak zorundadır. Görsel referans olarak bu dairenin merkezi ve sınırları;

- a) Merkez: ‘Göreme Balon İşletmesi’nin kalkış alanı, bir diğer deyişle, Göreme – Çavuşin karayolu üzerinden ‘Rainbow At Çiftliği’ne dönen toprak yol ile Göreme – ‘Göreme Açık hava Müzesi’ karayolu üzerindeki ‘Turist Hotel’in önünden kuzeye giden toprak yolun kesiştiği nokta,
- b) Kuzey uç: Göreme – Avanos yolu üzerinde, ‘Çavuşin Köyü’nün girişinde yer alan köprü,
- c) Kuzeydoğu uç: Çavuşin kasabası ile Paşabağ ören yerini ayıran Akdağ’ın orta noktası,
- ç) Doğu uç: Ortahisar Kızılkçukur seyir alanının batısındaki ‘Üzümlü Kilise’,
- d) Güneydoğu uç: Göreme – Ortahisar yolu üzerindeki ‘Kaya Camping İşletmesi’
- e) Güney uç: Göreme Zemi vadisi içinde yer alan ‘El Nazar Kilisesi’nin önünden güneye giden toprak yolun bittiği nokta,
- f) Güneybatı uç: Göreme – Nevşehir yolu üzerindeki ‘Anatolian Balonculuk İşletmesi’,
- g) Batı uç: merkezden gelen izdüşüm ile Bağlıdere vadisinin batısındaki toprak yolun kesiştiği nokta,
- ğ) Kuzeybatı uç: Göreme’yi, Nevşehir – Avanos karayoluna bağlayan asfalt yol üzerindeki ikinci çeşme, diğer bir deyişle Kaya Harman mevkiinde belirlenmiştir.

(6) Balon uçuş sahası,

- I. Yukarıda koordinatları verilmiş 4km çaplı daire,
- II. Bu dairenin Kuzey-Batısı ile NOTAM’lı alan sınırları arası,
- III. Bu dairenin Kuzey-Doğusu ile NOTAM’lı alan sınırları arası,
- IV. Bu dairenin Güney-Doğusu ile NOTAM’lı alan sınırları arası ve,
- V. Bu dairenin Güney-Batısı ile NOTAM’lı alan sınırları arası şeklinde beş bölgeye ayrılmıştır.

(7) Genel Müdürlük yetkilisi yada Genel Müdürlük tarafından görevlendirilmiş kişiler, ikincil uçuşlar için bölge uygunluk kararını verirken, sabah periyodunda kalkış yapan ve hala uçuşlarına devam eden trafiğin, rüzgârın yönüne göre belirlenen alanları terk ettiğinin teyidi ve alanlardaki rüzgar durumunu göz önünde bulundurur. Ayrıca, uçuş emniyetini en üst seviyede tutmak şartı ile hakim rüzgar yönünü esas alarak, ikincil uçuşların hangi bölgelerden başlatılabileceğinin kararını verir. Bu kararda; aynı uçuş bölgesinde bu Talimatta belirlenen azami balon sayısının aşılmamasının sağlanması esastır.

Yaptırımlar

MADDE 13 – (1) Mevcut mevzuat kapsamındaki idari para cezası ve yaptırımlara ek olarak ilgili işletme ve personele aşağıdaki yaptırımlar uygulanır.

Ceza Maddesi	İhlalin Açıklaması	Muhatap	Ceza Miktarı
1	Plan göndermeden yapılan uçuş	İşletme	5.000 TL
		Pilot	1.000 TL
2	Kırmızı veya sarı bayrakta uçuş yapılması	İşletme	10.000 TL
		Pilot	1.000 TL
3	Uçuş yapıldığı halde, ilgili uçuş planının iptal edilmesi	İşletme	5.000 TL
		Pilot	1.000 TL
4	Uçuş tamamlandıktan sonra pilot ismi ve/veya balon tescilinde değişiklik bildirilmesi	İşletme	5.000 TL
		Pilot	1.000 TL
5	İkincil uçuş için belirlenen zaman tahdidine uyulmaması	İşletme	5.000 TL
		Pilot	1.000 TL
6	Kalkış uygunluğu almadan yapılan uçuş	İşletme	5.000 TL
		Pilot	1.000 TL
7	Kalkış uygunluğu sürelerine uymama	Pilot	1.000 TL
8	İniş bildirimini yapılmaması	İşletme	1.000 TL
		Pilot	1.000 TL
9	SHM veya hava bandı görüşmelerinde frezyoloji ihlali	Sorumlu Personel/Pilot	1.000 TL

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 14 – (1) Bu Talimat, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer ve 11.06.2014 tarihinde yayımlanan Nevşehir Kapadokya Balon Uçuş Sahası Sıcak Hava Balonları Slot Uygulama Talimatını (Rev. 01) yürürlükten kalker.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Talimat hükümlerini Genel Müdür yürütür.